

BESLUT

2017-09-18

Dnr: 16/02661

SAKEN

P4 Extra, 2016-10-06, inslag med auktion till förmån för radiohjälpens insamling Världens barn; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMMET

Programmet bestod bland annat av en insamling till förmån för Världens barn. Lyssnarna uppmanades att ringa ett särskilt telefonnummer för att skänka pengar. En känd artist medverkade i studion under en halvtimme och avslöjade att hon var beredd att sälja sina kläder, skor och en väska genom en auktion till förmån för insamlingen. Programledaren berättade vid ett antal tillfällen hur lyssnarna kunde lägga bud på artistens ägodelar på en auktionssida på webben. Pengarna skulle sedan skänkas till insamlingen.

I den efterföljande timmen påminde programledaren om auktionen. Hon sa bland annat följande.

[...] i dagens *P4 Extra* så har [personnamn artist] klätt av sig för Världens barn och på [auktionssida] så kan man bjuda på hennes klänning, väska och skor, ni går in på [auktionssida] och så klickar ni på symbolen för Världens barn och just nu så är klänningspaketet uppe i 7 500 kr, jojo, den klänningen är nog värd betydligt mer än så. Det kommer komma fler auktioner på skor och stövlar under eftermiddagen och [personnamn artist] kommer också ställa upp och sjunga på ditt bröllop, så gå in där och kolla om ni är nyfikna och känner att ni vill ge ett bud.

Auktionssidan nämndes totalt tio gånger under inslagen.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är kritiska till att lyssnarna uppmanades att lämna bud på artistens ägodelar genom en auktionssida. Anmälarna upplevde omnämmandet av auktionssidan som reklam.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) har fått möjlighet att yttra sig över inslaget och anser att det stämmer överens med bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande. SR anför i huvudsak följande.

P4 Extra är ett aktualitetsmagasin som tar upp de största nyhetshändelserna, aktualiteter inom nöjes- och kulturvärlden samt aktuella intressanta gäster. Under två veckor i oktober varje år gör P4 en storsatsning för att samla in pengar till Världens barn som är en insamling under Radiohjälpen. Under kampanjen för Världens barn i P4 avsätter *P4 Extra* en vecka åt att samla in pengar på flera olika sätt. Bland annat arrangeras olika tävlingar där lyssnarna kan vinna genom att ringa betalnummer eller skänka pengar via digitala bössor. Programmet innehåller också intervjuer med personer som jobbar eller har jobbat med projekt som välgörenhetsorganisationen hjälpt till att finansiera, eller med personer som beskriver behoven för barn i andra länder. Innehållet är alltså en blandning av information för att öka medvetenheten kring barns situation i världen och insamling.

Under 2016 års kampanj var en känd artist inbjuden som gäst. Hon hade dagen före erbjudit sig att skänka en aftonklänning med accessoarer och skor till kampanjen som anordnades av Världens barn. Kläderna lades upp på auktion på auktionssidan, vilket meddelades i direktsändning. Målet var förstås att kläderna skulle inbringa så mycket pengar som möjligt till Radiohjälpens insamling.

Varje gång ett företag omnämns i SR finns det viss risk att detta företag gynnas. Enligt granskningsnämndens praxis kan ett gynnande emellertid vara tillåtet om det uppvägs av ett informations- eller underhållningsintresse. Det finns också ett visst utrymme enligt praxis att presentera vinster och liknande vid välgörenhetsinsamlingar som arrangeras av det sändande företaget. Syftet med att nämna budgivningssidan var enbart att informera de lyssnare som var villiga att buda om hur de skulle hitta till auktionen. Under programmets gång återkom programledaren till vad buden stod i och informerade lyssnare om hur de kunde delta. Eftersom lyssnare tillkommer under programmets sändningstid anser programbolaget att det var motiverat att nämna auktionen löpande för att så många som möjligt skulle hinna ringa in och på så sätt skänka mer. Det lämnades inga värderande omdömen om budgivningssidan.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att omnämmandet av auktionssidan visserligen innebar ett gynnande av kommersiella intressen men att det får anses motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande.

Detta beslut har fattats av, Henrik Jermsten, Jan Holmberg, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Staffan Dopping och Malin Bergström efter föredragning av Jenny Grass.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Jenny Grass

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.